

Euroopa kultuuripärandi aasta on Pandivere kõrgustiku peretaludes – siinsed traditsioonid ja kombed, juurdunud oskused ja teadmised, pärimusel põhinev looming.

V PANDIVERE PERETALUDE PÄEV **7. juulil 2018 kell 10-19**

Sündmuse infopunkt ja talutoodete müük
Väike-Maarja taluturul kell 10-17.

Väravad avavad Väike-Maarja valla 12 peretalu ja külastuskohta. Oled oodatud rohkem teada saama maaelust, teha tutvust loomade ja põllumajandustehnikaga, osaleda töötubades ja ekskursioonidel, lõõgastuda looduses, maitsta ehtsat talutoitu ning osta koju kaasa kohalikke tooteid.

Muusikalist meeleolu loob Väike-Maarja Pasunakoor Vallo Taari juhtimisel kell 12.00 Pärt-Jaagu kamatalus Salla külas, kell 13.30 Avispea külas Kassiorus, kell 14.15 Kruusiaugu talus.

Tee taludesse leiab kaardi ja kukekesega viitade abil.
Reisikaardi koos talusid tutvustava trükisega saab kõigist avatud taludest, Väike-Maarja taluturult ja Emumäe Infopunktist.

Info: www.vmps.ee või Facebookis Pandivere peretalude päev

Pandivere peretalude päeva korraldab Väike-Maarja Põllumeeste Selts ja toetab MTÜ PAIK.
Info: Jaak Läänemets, tel 5660 6357

Tule külla ja veeda maal tore päev!

TALUDE ja KÜLASTUSKOHTADE **TUTVUSTUSED:**

KAARLI TALU
Ärina küla
Kadri Kopso
tel 523 6582
kadri@kaarlitalu.ee
www.kaarlitalu.ee
FB Kaarli talu

Talu ajalugu algab aastast 1938, mil Enn Lepikule Müüriku mõisa maadest 38 hektari suurune põllumaatükk eraldati. 1990. aastal alustas Mart Lepik koos ema ja vennaga isatalu taastamist.

Kaarli talust sai üks esimesi täisterajahude ja -helveste tootjaid taasiseseisvunud Eestis. Mõne aasta pärast alustati ka külmpressõlide valmistamist.

Praegu kasvab u 60 hektaril maherukis Sangaste, mahekaer ja -spelta, mis kõik saab oma veskis täisterajahudeks, –helvesteks ning kruupideks. Väikeses pagaritöötoas valmistame oma toorainest ehedat juuretiseiga kääritatud koduleiba, küpsiseid, karaskit, aga ka tatrakeeksi ja hernebrowniet.

Osaleme kohaliku toidu võrgustike Ehtne Talutoit, Eesti OTT ja Põhja-Eesti Kohalik Toit tegevuses.

- * Taluekskursioonid igal täistunnil
- * Leivaküpsetamise ja karaski õpitoad kell 11, 13 ja 15.
- * Kell 10.30 esinevad taluõuel mandoliinimängijad.
- * Talutoodete müük
- * Puhvet

Muul ajal on talu avatud külastamiseks, toodete tellimiseks ja talukauba ostmiseks tööpäeviti 8 -17.

KRUUSIAUGU TALU

Ebavere küla (endine Kaarma-Tagaküla)

Marju Metsman

tel 526 3831

marju.metsman@gmail.com

1924. aastal ehitatud rehemajas on algsel kujul säilinud rehetuba. Talu taastamise järgselt tegeleti siin aastaid põllu- ja loomapidamisega. Tänapäevaks on Kruusiaugu elulaaditalu, kus pererahvas peab lugu potipõllundusest, käsitööst, muusikast ja pärandi hoidmisest.

Pandivere peretalude päeva külalised on oodatud tutvuma rehetoa ja taluaiaga, vaatama näitust „Sada eset ja pilti Kruusiaugu talust“. Mõnusat kehakinnitust pakub verandakohvik.

Kell 14.15 esineb Kruusiaugu talu aias Väike-Maarja Pasunakoor.

PALMI TALU

Pudivere küla

Jaanus Raidlo

tel 527 3846

jaanusrai@gmail.com

Talu rajati 2003. aastal ja alates sellest ajast tegutsetakse järjepidevalt. Palmi talu tegeleb kartuli-, köögivilja- ja marjakasvatusega. Toodangut turustatakse lähikonna turgudel ja otse kodust.

Külalistele näidatakse maasikapõldu, räägitakse kasvatamise tehnoloogilisest poolest ja pakutakse müügiks maasikaid.

UETOA TALU

Avispea küla
Jaak Läänemets
tel 5660 6357
jaak@avispeamees.ee
www.avispeamees.ee

Uuetoa talu rajajaks ning ülesehitajaks oli möödunud sajandi esimesel veerandil praeguse peremehe Jaagu vanaisa Jakob Läänemets. Hariti 12 ha põldu, peeti lüpsikarja ning sigu. Oma väikeses koorejaamas tehti võid. 1935. aastal ehitati Simunasse sae- ja jahuveski. 1992. aasta kevadel asus pere Avispeal vanaisa talu taastama. Praegu on talu kasutuses 1465 hektarit põllumaad, millel kasvatatakse teravilja, rapsi, hernest ja maisi ning 340 ha rohumaid. Igapäevaselt lüpstakse 230 lehma. Oleme põllumeeste ühistu KEVILI ja Rakvere piimaühistu liige.

Tutvustame kaasaegset viljakasvatuse tehnoloogiat ning näitame kasutuses olevaid masinaid: traktorid, külvikud, taimekaitseprits, kombainid ja kuivatikompleks. Huvilistele teeme põllutuuri ja tutvustame erinevaid kultuure põllul.

Peretalude päeval kell 13.30 esineb Avispea küla Kassiorus Väike-Maarja Pasunakoor.

VÄIKE-MAARJA TALUTURG

Simuna mnt 11

Väike-Maarja

Tel +372 526 0283 (Kai Tomingas - põllumeeste seltsi taluturu toimkonna eestvedaja)
e-post vmmps@vmmps.ee

Pandivere peretalude päeval kell 10-17 on taluturg avatud infopunktina, toimub piirkonna talutoodete müük.

Väike-Maarja taluturg on kogukonnateenus, mis võimaldab kohalikel tootjatel turustada väga väikeste kuludega oma toodetud toitu ning tarbijatel osta värsket ja väärtuslikku lähikonnas toodetud toitu. Paljud tooted, näiteks hapukapsas ja koduleib on valmistatud traditsioonilisel, aastasadu Eestis kasutatud meetodil. Hoidised on valmistatud valdavalt esiemade retseptide järgi. Teraviljatooted on koorimata terast, st täisteratooted. Köögiviljad ja puuviljad kasvatatud väiketalu põldudel ja aedades. Mesi kogutud Pandivere piirkonna metsadest ja niitudelt. Enamus toitu pärineb 20km raadiusest. Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi taluturule kui teenusele on omistatud Põhja-Eesti kohaliku toidu märgis. Taluturul on avatud Põhja-Eesti kohaliku toidu müügilett.

Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi taluturg Väike-Maarja bussijaamas Simuna mnt 11 on avatud reedeti ja laupäeviti kell 10.00-15.00.

PÄRT-JAAGU KAMATALU

Salla küla
Piret Lankots
tel 5648 7029
piret@salla.ee

www.kama.ee

FB: kama.ee

Pea 150 aastat vana rehielamu on jäänud arhailiseks ja algupäraseks ka noore pere suvekoduna. Koos aida ja suitsusaunaga on see talu pälvinud nii Eesti Vabaõhumuuseumi ekspertide kui ka paljude teiste talutaastajate tähelepanu. Pärt-Jaagu talu on olnud inspiratsiooniks uudsete marjakamade loomisel. Lihtne ja arhailine keskkond ja tööviisid kajastuvad ka taluaias ja pakutavates talutoitudes. Pandivere Peretalude Päeval olete teretulnud kama proovima ja taluhoovil ringi vaatama. Kama saab osta nii söögiks, joogiks kui ka kaasa võtmiseks.

Peretalude päeval kell 12.00 esineb Pärt-Jaagu talu õuel Väike-Maarja Pasunakoor.

SALLA SELTSIMAJA

Salla küla

Hando Kuntro

tel 526 4952

handokuntro@gmail.com

www.salla.ee

Salla Seltsimaja on üle 100 aasta vanune maja, kus on asunud külapood, konstaabli vastuvõtt ja ka Salla kooli tööõpetuse ruumid. Hoonet on taastanud MTÜ Salla Seltsimaja.

Pandivere peretalude päeval toimuvad seltsimajas Rakke robotikute erinevad töötoad kogu päeva jooksul lastele ja robotikahuvilistele - robotite ja droonide vigursõit, robotite tutvustus. Vaata ka: <https://rakkerobotikud.eu/>

TÕRVAAUGU TALU

Kaavere küla

Piret Smagar

tel 517 4073

piret.smagar@gmail.com

Tõrvaugu talu ühendab endas looduse ja kunsti. Pandivere peretalude päeval avatud Metsagalerii, kus pakume graafikat, maale ja metsakasvatusalast konsultatsiooni.

TOOMIHKLI TALU ja EMUMÄE MUUSEUM

Emumäe küla

Meelis Mitt

tel 502 3443

info@toomihkli.ee

www.toomihkli.ee

Toomihkli talu osana on avatud paarasada meetrit eemal Emumäe pargis asuv Emumäe muuseum, kus saab näha vana talutehnikat ja hoburiistu.

Pandivere peretalude päeval:

- * Kell 11.00 esinevad Emumäe pargis muuseumi juures ja kell 14.00 Toomihkli talus Rakke Eakate Laulu- ja Tantsumemmed
- * Hobuteemalised tegevused lastele
- * Aina Ennuse käsitööde näitus-müük Emumäe muuseumi juures
- * Vana talutehnika ja hoburiisade näitus Emumäe muuseumis

VAASI HOBUTALU

Mõisamaa küla
Marianne Tornimaa
tel 5633 2700
info@vaasihobutalu.ee
FB: Vaasi Hobutalu

Talu on ostetud aastal 2013. Aastakese hiljem saabusid tallu esimesed kabjalised. Algul vaid enda jaoks, kuid uue elukohaga tutvudes saime aru, et siin on potentsiaali ka hobuturismiks. Perenaise süda kuulub tori hobustele ning just seda ohustatud hobusetõugu püüamegi elus hoida ja rahvale tutvustada. Praegu pakub talu võimalust käia ratsutamistreeningutel atesteeritud treeneri juhendamisel. Lisaks veel erineva pikkusega ratsamatkad, vankri- ja saanisõidud. Meid on võimalik kutsuda ka üritustele väikese poniga lapsi sõidutama.

Pandivere peretalude päeval saab talus näha ehtsaid tori tõugu hobuseid, kes on osa eesti rahva kultuurist. Mängulusti pakub ulakas bretooni käabuslammas ning lapsi sõidutab soovi korral väike shetlandi poni. Suuremad saavad ratsutada tori hobusega. Avatud on ka väike talukohvik, mis pakub koduküpsetatud pirukaid, teed ja morssi. Lapsed saavad aega veeta väikesel mängualal.

Kell 11.00 ratsutamise demonstratsioon meie särtsaka treeneri poolt
Kell 13.00 rakendame ette hobuse ning pakume soovijatele vankrisõitu
Kell 15.00 algab võimlemiskava hobusega

EMUMÄGI

Emumägi on Väike-Maarja valla, Pandivere kõrgustiku ja ühtlasi kogu Põhja-Eesti kõrgeim tipp – mäe kõrgus merepinnast on 166,5 m ning suhteline kõrgus 80 m. Oma suurima suhtelise kõrguse saavutab Emumägi vaatetornist lõunakaarde jääval nõlval.

Mäe otsa rajatud vaatetornist paistab selge ilmaga kahe-kolmekümne kilomeetri kaugusele. Mäelt avaneb kauneid vaateid idapoolsetele metsadele ja läänes laiuvale kultuurmaastikule, hästi paistab Endla soostik. Kätte paistavad Laiuse voor (144m), Kärde (110m), Kellavere, Räätsvere ja Ebavere mägi, Laiuse, Koeru ja Simuna kiriku torn.

Peretalude päeval:

- * Kohvik
- * Koduveinide degusteerimine
- * Kell 12.00 on soovijatele jalutuskäik koos giidiga Emumäe matkarajal

* Mäng Eesti 100 aaret: eesti100aaret.ee

* Emumäe vaatetorn külastajatele avatud kell 10.00 kuni 21.00. Piletid: lapsed/pensionärid 0.50 €, täiskasvanud 1 €, perepilet 2 € (2 täiskasvanut ja lapsed). Tasumine sularahas.